

Förra gången hade vi besök av **Brita Hermelin**, forskare på Centrum för kommunstrategiska studier, CKS, på LiU i Norrköping. Hon forskar om planering och policyutveckling i kommuner och regioner och är **samordnare för det nya Klimatråd Linköpings kommun har inrättat**.

Beslutet togs av Kommunstyrelsen den 19 mars 2024 då det bestämdes att externa forskare ska följa och granska kommunens arbete för att nå sina klimatmål. De ska lämna en rapport varje år. Den första rapporten ska komma i maj-juni i år. Rådet började sitt arbete i höstas. Det består av sex forskare med olika inriktning:

- Brita Hermelin, professor i kulturgeografi, Centrum för kommunstrategiska studier, (IKOS). Forskning om strategisk planering för lokal och regional utveckling, tillväxt och omställning.
- Sara Gustafsson, professor i industriell miljöteknik och miljömanagement, avdelningen för industriell miljöteknik (IEI). Forskning om kommunalt hållbarhetsarbete och kommuners roll för hållbar utveckling,
- Gissur Erlingsson, professor, CKS (IKOS). Forskning om kommunal självstyrelse och hur kommunstrukturen organiseras för att möta framtidens utmaningar.
- Karolina Isaksson, professor VTI. Specialiserad inom samhällsvetenskapligt inriktad tvärvetenskaplig forskning om transportpolitik, transportplanering och hållbar mobilitet.
- Patrik Rohdin, biträdande professor, Energisystem (IEI). Forskning kopplad till byggnaders energisystem, industriella energisystem och styrmedel.
- Martin Rudberg, professor, vid Kommunikations- och transportsystem (ITN) Forskar inom bygglogistik.

Förutom vårt Nationella Klimatråd finns det redan klimatråd i ett par andra städer, bland annat i Lund och Göteborg. Brita Hermelin och hennes kolleger har haft kontakt med dem och frågat hur de gör, vad som fungerat bra och vad som fungerat mindre bra.

Kommunens verktygslådor

Det är staten som kan göra stora reformer, men en kommun kan göra mycket också, säger Brita Hermelin. Kommunen är en stor arbetsgivare, de kan klimatanpassa sin egen verksamhet och vara föregångare och inspirera andra. De kan sätta villkor för inköp. Planera staden på ett bra sätt. Linköping har ju också ett eget energibolag, Tekniska Verken.

Kommunen kan satsa på cykelbanor snarare än bilvägar, inspirera och underlätta att cykla. För att uppnå klimatmålen säger FN:s klimatpanel IPCC att transporterna måste minska och skifta från personbil till kollektivtrafik, cykel och gång.

Indirekt påverkan

Kommunen har planmonopol och kan bestämma vilka verksamheter marken ska användas till, men kan inte gå in och styra företagen. Däremot kan man informera och inspirera företagen. Det gör kommunen redan i "Linköpingsinitiativet" som en rad företag är med i.

Ett område i taget

Linköpings Klimatråds uppdrag är lite annorlunda än de andra klimatrådens. Det ska inte granska hela kommunens arbete utan ett område i taget. Just i år ska rådet se närmare på kommunens mål "Hållbar mobilitet och resurseffektiva transporter".

Rådet har inte resurser att gå in i detaljer utan det kommer att bli mer övergripande synpunkter.

Frågor rådet kan ställa är:

Gör man rätt saker?

Använder kommunen alla sina tillgängliga verktyg?

Tyvärr är statistiken Klimatrådet har tillgång till från 2022 och när det gäller flyg finns inte utrikesflyget med där. Målet Linköpings kommun satt är 70% minskade växthusgasutsläpp från transportsektorn senast 2030. Detta följer det nationella målet som anger minskning av 70% jämfört med 2010. Det här är i Linköpings kommuns plan formulerat som ett strävansmål: "Linköpings kommun ska bidra till att kommungeografin ska uppnå 70 procent minskade växthusgasutsläpp från transportsektorn senast 2030."

Vi tackade Brita Hermelin för en intressant kväll och ser fram mot att läsa rapporten och förhoppningsvis ses igen och diskutera den.

Våra synpunkter

Vi passade också på att berätta för Brita Hermelin om vår kritik att kommunen inte satt upp mätbara mål för klimatarbetet och att det inte finns någon övergripande plan som politikerna tagit ställning för. Istället använder man något som kallas "tillitsmodellen" där varje verksamhet sätter upp sina egna mål. Vi sa också att vi är glada för att klimatrådet finns, men pekade också på risken att det kan bli en typ av greenwashing om man inte tar allvarligt på rådets synpunkter. Vi berättade också att Naturskyddsföreningen inte fick bli remissinstans för den nya Klimatfärdplanen. Frågan var till och med uppe i Kommunfullmäktige. C, L, LL och MP var för, men blev nedröstade av S, M och SD.